

Adviesraad Sociaal Domein
Capelle aan den IJssel

Datum:
16-1-2026

Behandeld door:
Werkgroep Participatie en
werkgroep Jeugd & Jongeren

Onderwerp:
Ongevraagd advies beleidsregel brede ondersteuning hersteloperatie toeslagen

CONCEPT ter goedkeuring in vergadering ASD op 20-1-2026

Geacht college van B&W en geachte gemeenteraad,

De Adviesraad Sociaal Domein, verder genoemd de ASD, in het bijzonder de werkgroepen Participatie en Jeugd & Jongeren, wil u bedanken voor de mogelijkheid input te geven op de Beleidsregel brede ondersteuning Wet hersteloperatie toeslagen, verder genoemd de beleidsregel. Het college van B&W heeft deze beleidsregel al vastgesteld en op 8 december 2025 gepubliceerd in het Gemeenteblad, 530536. Op 9 december heeft de adviesraad de link ontvangen naar de officiële bekendmaking van de beleidsregel. Op 25 november heeft beleidsadviseur I. Buma tijdens een afstemmingsoverleg, de ASD al een preview gegeven van de beleidsregel (presentatie op hoofdlijnen, niet de tekst van de beleidsregel).

De ASD waardeert het op zich alsnog in de gelegenheid gesteld te worden inbreng te leveren over de beleidsregel en dan gezien de vastgestelde status met name over communicatie en omgang met gedupeerde inwoners. Met dit ongevraagde advies gaan wij in op deze uitnodiging. Dit neemt niet weg dat de hersteloperatie toeslagen grote raakvlakken heeft met (de uitvoering van) de Participatie- en de Jeugdwet. Deze twee wetten in het sociaal domein, vormen, samen met de WMO, de drie kerntaken van de ASD. Gegeven deze sterke inhoudelijke verwevenheid vindt de ASD het jammer niet eerder in het besluitvormingsproces en pas na vaststelling, te worden geraadpleegd.

De ASD heeft met grote belangstelling de presentatie en beleidsregel bestudeerd en komt tot een aantal vragen en adviezen (hieronder en in bijlage).

- **Positieve indruk van beleidsregel**

In algemene zin vindt de ASD de beleidsregel (verordening) helder. De indeling is duidelijk en het geheel is goed te volgen.

- **Zorgen over bereiken van gedupeerde ouders en jongeren**

De ASD is bezorgd over het bereiken van de ouders en jongeren die slachtoffer zijn van de toeslagenaffaire en adviseert een *outreaching* aanpak bij het bereiken van de inwoners die in aanmerking komen voor brede ondersteuning. De gedupeerde ouders zijn vaak al wantrouwend naar de overheid na de slechte ervaringen tijdens de toeslagenaffaire. En zeker jongeren komen niet vanzelf hulp vragen bij de gemeente. Een *outreaching* aanpak wordt aanbevolen om deze moegestreden gezinnen brede ondersteuning te kunnen bieden. In de bijlage werken wij dit verder uit met opmerkingen/vragen over enkele bepalingen van de beleidsregel.

- **Hersteloperatie toeslagen van Capelle aan den IJssel**

De beleidsregel gaat over de benadering van individuele ouders en jongeren die geleden hebben onder de toeslagenaffaire, niet over de aanpak van de totale hersteloperatie. Hiervan is de ASD niet op de hoogte, terwijl een slagvaardige en empathische aanpak essentieel is om de vele gedupeerde inwoners goed aan brede (materiële en immateriële) ondersteuning te helpen. Het gaat tenslotte om maar liefst circa **2.400 Capellenaren** die door de toeslagenaffaire in de problemen zijn gekomen.

- Circa 2.400 inwoners Capelle aan den IJssel gedupeerd door de toeslagenaffaire
Volgens het Koersdocument Samenlevingsagenda "hebben zich tot augustus 2025, in totaal 2.389 (843 ouders en 1.546 kinderen) gemeld als slachtoffer van de toeslagenaffaire. Dat is ongeveer 13e van alle gemeenten in Nederland in absolute zin, waarschijnlijk nog hoger in relatieve zin. Deze aantallen betekenen dat meer dan 3% van alle Capellenaren zich gemeld heeft als slachtoffer. Gezien het extreme leed dat bij velen van hen is ontstaan, werken de gevolgen hiervan nog altijd door in de Capelse samenleving" (Koersdocument Samenlevingsagenda, oktober 2025, pag. 14).

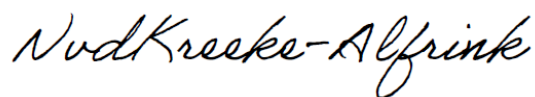
Vragen: Wij vragen ons af wat de aanpak is van de lokale hersteloperatie? Wat is de planning van de gemeente om het grote aantal gedupeerden binnen korte tijd tegemoet te komen? Heeft de gemeente voldoende menskracht om de hersteloperatie in korte tijd uit te voeren? We willen allemaal niet dat de lokale hersteloperatie een herhaling wordt van de slepende landelijke hersteloperatie. De ASD vraagt de gemeente om hem te informeren over de lokale hersteloperatie aan de hand van de beleidsregel.

Graag bieden wij u namens de ASD dit advies aan (zie ook de bijlage). Wij zijn vanzelfsprekend bereid tot verdere toelichting en overleg. In het vertrouwen dat u dit betreft bij de uitvoering van de beleidsregel, wachten wij uw schriftelijke reactie af. Tot slot wensen wij u veel succes bij een voortvarende hersteloperatie die alle gedupeerde Capellenaren goed ondersteunt bij een nieuwe start in hun leven.

Met vriendelijke groet,
Namens de Adviesraad Sociaal Domein,

Martin Slooff
Voorzitter

Nicolette van de Kreeke – Alfrink
Secretaris

Bijlage:

Benaderen slachtoffers van toeslagenaffaire die in aanmerking komen voor brede ondersteuning

Bijlage: Benaderen slachtoffers van toeslagenaffaire die in aanmerking komen voor brede ondersteuning

- Benaderen gedupeerden van toeslagenaffaire (art. 6.1)

Vraag: Hoe wil de gemeente de ca. 2.400 gedupeerde ouders en jongeren bereiken?

Opmerking: Het doel is om het vertrouwen in de overheid te herstellen, maar de gemeente geeft in de beleidsregel aan dat een aanvraag voor brede ondersteuning uitsluitend per e-mail of per post ingediend kan worden. De ASD verwacht dat het niet lukt om gedupeerde ouders zo te bereiken. De gedupeerde gezinnen zijn vaak al wantrouwend naar de overheid na alle slechte ervaringen tijdens de toeslagenaffaire. Ook lijkt de gemeente niet te beseffen dat jongeren niet vanzelf hulp komen vragen bij de gemeente. De kans is groot dat de jongeren die echt hulp nodig hebben zo argwanend zijn dat zij niet komen, waardoor mogelijk alleen een kleine groep bereikt zal worden.

Advies: Ga *outreaching* te werk. De overheid weet inmiddels wie de gedupeerde ouders en jongeren zijn en weet waar deze te vinden zijn. Het herstel en vergroten van vertrouwen in overheid kan alleen plaatsvinden door een outreachende aanpak en het investeren in vertrouwen en samenwerking via gelijkwaardig contact.

Voor de jongeren die slachtoffer zijn van de toeslagen affaire geldt hetzelfde: Ga ook *outreaching* te werk. Ga naar de jongeren toe en maak hen duidelijk dat er ondersteuningsmogelijkheden zijn. Blijf met de jongeren in gesprek om hun vertrouwen te winnen en uiteindelijk een samenwerking met hen te kunnen aangaan. Jongeren zijn vaak wantrouwend geworden en zullen dit niet makkelijk aannemen. Zeker niet als zij zelf naar de gemeente moeten gaan om hulp te vragen.

Om het vertrouwen in de overheid te kunnen vergroten, dient de overheid zelf actief aan de slag te gaan. Het beleid dat nu opgesteld is, geeft de indruk dat gedupeerden zelf het initiatief moeten nemen om voor brede ondersteuning in aanmerking te komen. Vergeet niet dat gedupeerde ouders en jongeren al die tijd alles zelf hebben moeten regelen om gedurende van de toeslagenaffaire het hoofd boven water te houden.

- Benaderen van gedupeerden van toeslagenaffaire die al werden afgehandeld voordat brede ondersteuning mogelijk was (art. 6.2)

Ervaring van deskundigen: De eerste gedupeerden die door de belastingdienst werden afgehandeld, zijn nog niet gevraagd of zij in aanmerking willen komen voor de brede ondersteuning. Destijds was de inzet van brede ondersteuning nog niet mogelijk. Er zijn gedupeerden die zich hebben aangemeld bij het ondersteuningsteam. Zij zijn eenmaal gebeld, maar er is vanuit dit telefoongesprek nooit een plan van aanpak voor herstel gekomen, laat staan de inzet van passende hulp.

Vragen: Hoe is de gemeente van plan deze inwoners te benaderen en hen te wijzen op deze mogelijkheid? Hoe gaat de gemeente dit herstellen? Worden deze gezinnen opnieuw benaderd of zijn die zaken afgesloten?

Advies: Een outreachende aanpak om de moegestreden gezinnen brede ondersteuning te kunnen bieden. Laat de gemeente bij de gedupeerden op huisbezoek gaan. De gemeente moet het verhaal van elke gedupeerde horen en met een plan van aanpak komen. Laat een onafhankelijke instantie deze gesprekken voeren. Kijk naar de aanpak van andere gemeenten zoals Rotterdam en Waddinxveen. Onze gemeente hoeft niet opnieuw het wiel uit te vinden. Onze grote buurgemeente Rotterdam heeft een goed uitgewerkte aanpak die in grote lijnen door Waddinxveen is overgenomen.

- Opstellen plan van aanpak voor herstel (art. 9)

Advies: Het bespreken van het plan van aanpak dat door een onafhankelijke instantie is opgesteld, met het gezin tijdens een huisbezoek, door een medewerker van de gemeente samen met de betrokken hulpverlener, waarbij eventuele vragen vanuit gemeente persoonlijk toegelicht kunnen worden, voordat het plan vastgesteld wordt middels beschikking.

- Aanvullend schuldhulpverleningsaanbod voor jongeren (art. 10)

Ervaringen: Een aantal gedupeerden heeft aangegeven niet op de hoogte te zijn van deze mogelijkheid. Jongeren blijken niet te worden bereikt met een brief per post.

Vragen: Hoe zijn de gedupeerde ouders en voornamelijk de jongeren op de hoogte gesteld van het aanvullende schuldhulpverleningsaanbod? Hoe ziet dit traject uit? Hoe gaat de gemeente ervoor zorgen dat de gedupeerde jongeren worden bereikt? Wat is in december 2025 gebeurd met de bijeenkomst voor gedupeerde jongeren? Er zou toen een bijeenkomst plaatsvinden. Heeft deze plaatsgevonden? Zo ja, hoe zijn de jongeren benaderd en hoe is de bijeenkomst verlopen? Als de bijeenkomst niet heeft plaatsgevonden. Waarom niet? En wanneer gaat deze dan wel plaatsvinden?